



KÄSKKIRI

02.04.2025 nr 1-5/26

Siseministeeriumi valitsemisala maismaasõidukite kasutamise kord

Käskkiri kehtestatakse Vabariigi Valitsuse 31. mai 2012. a määruse nr 39 „Siseministeeriumi põhimäärus“ § 28 punkti 2 alusel.

1. Üldsätted

- 1.1. Siseministeeriumi valitsemisala maismaasõidukite kasutamise korra (edaspidi *kord*) eesmärk on reguleerida maismaasõidukite kasutamise, hankimise, tähistamise, sõidukite üle arvestuse pidamise ja isikliku sõiduki kasutamise korda Siseministeeriumis (edaspidi *ministeerium*) ja ministeeriumi valitsemisala asutustes.
- 1.2. Kui seaduses või määruses või käesolevas korras ei ole sätestatud teisiti, kehtib kord kõikide ministeeriumi ja ministeeriumi valitsemisala asutuste omandis või valduses olevatele mootori jõul liikuvatele sõidukitele, mille valmistajakiirus on suurem kui 25 km/h ja haagistele.
- 1.3. Kaitsepolitsei- ja Politsei- ja Piirivalveameti riigisaladusega kaitstud sõidukitele kohaldatakse korda niivõrd, kuivõrd see ei lähe vastuollu riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses ning teistes riigisaladuse tagamist reguleerivates õigusaktides sätestatuga.

2. Terminid

- 2.1. Korras on kasutatud järgmisi termineid:
 - 2.1.1. **sõiduauto** – majandus- ja kommunikatsiooniministri 13. juuni 2011. a määruses nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ sätestatud M₁-kategooria sõiduk;
 - 2.1.2. **üldotstarbeline sõiduk** – majandus- ja kommunikatsiooniministri 13. juuni 2011. a määruses nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ sätestatud M₁-kategooria sõiduauto, M₂-kategooria buss, M₃-kategooria buss ja N₁-kategooria veoauto, v.a spetsiaalselt kohandatud kere ja varustusega M₁-, M₂- ja N₁-kategooria sõiduk, mille keretüübiks on Transpordiameti liiklusregistris märgitud „sihtotstarbeline“;
 - 2.1.3. **eriotstarbeline sõiduk** – majandus- ja kommunikatsiooniministri 13. juuni 2011. a määruses nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ sätestatud N₂- ja N₃-kategooria veoauto, L-kategooria sõiduk (mootorratas, mopeed, ATV jne), O-kategooria haagis, T- ning C-kategooria traktor ja LM-kategooria liikurmasin ning majandus- ja kommunikatsiooniministri 22. juuni 2011. a määruses nr 52 „Maastikusõiduki tehnonõuded ja nõuded selle varustusele ning nendele nõuetele vastavuse

kontrollimise tingimused ja kord“ sätestatud MS-kategooria sõiduk. Samuti käsitatakse eriotstarbelise sõidukina spetsiaalselt kohandatud kere ja varustusega M₁-, M₂- ja N₁-kategooria sõidukit, mille keretüübiks on Transpordiameti liiklusregistris märgitud „*sihtotstarbeline*“;

- 2.1.4. **määrus** – Vabariigi Valitsuse 16. juuni 2011. a määrus nr 77 „Alarm- ja jälitussõidukite loetelu, nende tähistamise ja liiklemise kord“;
- 2.1.5. **alarmsõiduk** – määruses nimetatud alarmsõiduki nõuetele vastav sõiduk;
- 2.1.6. **jälitussõiduk** – määruses nimetatud jälitussõiduk;
- 2.1.7. **üldsõiduk** – tsiviilvärvides üldotstarbeline sõiduk, v.a alarm- ja jälitussõiduk;
- 2.1.8. **konfiskeeritud sõiduk** – maismaasõiduk, mis on konfiskeeritud kohtuotsuse või -määrusega kriminaalasjas või konfiskeeritud kohtuvälise menetleja otsuse või määruse alusel väärtetasjas;
- 2.1.9. **kasutusala** – kasutusvaldkond või teenus, mida sõidukiga peamiselt tagatakse;
- 2.1.10. **rahastamise viis** – sõiduki soetamine või rentimine;
- 2.1.11. **rent** – sõiduki lühiajaline rent kuni 12 kuud, kasutusrent ja kapitalirent järgides Raamatupidamise Toimkonna juhendis nr 9 „Rendiarvestus“ esitatud tingimusi;
- 2.1.12. **sisepõlemismootoriga sõiduk** – liikumiseks osaliselt või täielikult diisli-, bensiin- või gaaskütust kasutatav sõiduk;
- 2.1.13. **standardigrupp** – ministeeriumi valitsemisala üleselt sõidukite elueapõhise asendamise ja hangete planeerimiseks kasutatav kategooria, suurusklassi ja kasutusala põhised kokkulepitud sõidukite grupp koos prognoositava keskmise soetusmaksumusega;
- 2.1.14. **sõiduki ühiskasutus** – kokkulepitud tingimustel ministeeriumi ja selle valitsemisala asutuse omandis või valduses oleva üldsõiduki kasutamise võimaldamine teenistus-, töö- või ametiülesannete (edaspidi ühiselt *teenistusülesanne*) täitmiseks kõikidele ministeeriumi ja selle valitsemisala asutuste teenistujatele.

3. Sõiduki hankimise ja rahastamise põhimõtted

- 3.1. Sõiduki hankimine on sõiduki soetamine või rentimine.
- 3.2. Sõiduki rahastamise viisi valikul lähtutakse sõiduki kasutamise eesmärgist, planeeritavast kasulikust elueast ja majanduslikust otstarbekusest.
- 3.3. Sõiduk hangitakse olemasoleva sõiduki asendamiseks, tähtajalise ülesande täitmiseks või täiendava võimekuse toetamiseks.
- 3.4. Sõiduk hangitakse hankeplaani alusel ja kooskõlas riigieelarve seaduse, riigihangete seaduse, ministeeriumi riigihangete läbiviimise korra ja asutuse samasisulise korraga.
 - 3.4.1. Sõiduki hankimiseks kapitalirendi tingimustel peab järgima riigieelarve seaduse § 60 nõudeid.
- 3.5. Ministeeriumi transportvara investeeringute baaseelarvest planeeritud hangete puhul peab järgima ministeeriumi varade asekanstleri (edaspidi *asekanstler*) kirjaga kinnitatud eelarve piirsummasid ja kasutamise põhimõtteid. Välisvahendite või muude toetuste kaasabil planeeritavate hangete puhul peab lisaks järgima toetuse andmise tingimusi.
- 3.6. Sõiduki hankimine tuleb kirjalikult kooskõlastada asekanstleriga järgmisel juhul:
 - 3.6.1. hanke tulemusena suurendatakse asutuse sõidukite koguarvu, v.a juhul kui hangitavate sõidukite vajaduse kirjeldus ja arv sisaldub ministeeriumi juhtkonna kirjalikus otsuses või kehtivas ministeeriumi valitsemisala või riigiüleises arengukavas.
- 3.7. Sõiduki hankimise kooskõlastustaotlus peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:
 - 3.7.1. põhjendus sõiduki hankimise vajaduse kohta;

- 3.7.2. sõiduki standardigrupp ja kasutusala;
- 3.7.3. sõiduki hinnanguline kasutusperioodi pikkus;
- 3.7.4. sõiduki prognoositav maksumus;
- 3.7.5. sõiduki rahastamise viis ja kinnitus hanke läbiviimiseks vajaliku eelarve olemasolu kohta;
- 3.7.6. viide hankeplaanile või põhjendus selle puudumise kohta.

4. Sõiduki värvilahendus ja tähistamine

- 4.1. Sõidukid jagunevad kasutustüübi alusel üldsõidukiteks, alarmsõidukiteks ja jälitussõidukiteks.
- 4.2. Üldsõidukid tähistatakse asutuse sümboolikaga, mis sisaldab vähemalt asutuse vappi/tunnuslogo.
 - 4.2.1. Asutuse vapi/tunnuslogo minimaalne läbimõõt on 100 mm ja see kantakse sõiduki juhi ja juhi kõrvalistuja ukse välisküljele.
 - 4.2.2. Sõidukid, mille puhul ei ole võimalik punktis 4.2.1. kirjeldatud tähistuse paiknemise nõudeid täita, tähistatakse sõiduk vastavalt asutuses väljakujunenud tavale.
 - 4.2.3. Asutuse sümboolika peab vastama Eesti Vabariigi kehtivates standardites ja tähistust reguleerivates õigusaktides sätestatud nõuetele.
- 4.3. Alarmsõidukid tähistatakse vastavalt määrusele.
- 4.4. Sõidukid, mille tähistamine asutuse sümboolikaga ei ole kohustuslik:
 - 4.4.1. ministri, kantsleri, peadirektori ja rektori sõiduk;
 - 4.4.2. Kaitsepolitsei ameti sõiduk;
 - 4.4.3. Politsei- ja Piirivalveameti sõiduk, mida kasutatakse julgestus- ja saatesõitude teostamiseks ning korrakaitse, piirivalve, kriminaal-, kodakondsus- ja migratsiooni valdkonnas varjatud tegevuste teostamiseks;
 - 4.4.4. Päästeameti sõiduk, mida kasutatakse demineerimisalastele sündmustele reageerimiseks ja lõhkeainete veoks ning elukohajärgse valmisoleku tagamiseks.

5. Sõiduki kasutamine

- 5.1. Sõidukit kasutatakse kooskõlas kehtivate õigusaktidega eesmärgipäraselt, otstarbekalt, säästlikult ja heaperemehelikult.
- 5.2. Sõiduki kasutamise, va punktides 5.4.1. – 5.4.6. loetletud juhud, kohta peab iga sõidu kohta taasesitamist võimaldavas vormis olema tuvastatav vähemalt:
 - 5.2.1. sõidukit kasutanud isiku ees- ja perekonnanimi;
 - 5.2.2. sõiduki riikliku registreerimismärgi andmed;
 - 5.2.3. sõiduki kasutamise algus- ja lõppaeg;
 - 5.2.4. sõiduki läbisõidumõõdiku alg- ja lõppnäit iga teenistusülesande täitmisel tehtud sõidu korral;
 - 5.2.5. sõidu eesmärk või GPS seireseadmepõhineva elektroonilise sõidupäeviku kasutamisel aadressi täpsusega sõidu algus- ja lõpp-punkt.
- 5.3. Sõiduki kasutamine teenistusülesandega mitteseotud tegevuseks on keelatud, va punktis 5.4. nimetatud isikutel.
- 5.4. Sõiduauto kasutamist teenistusülesandega mitteseotud tegevusteks võimaldatakse:
 - 5.4.1. Politsei- ja Piirivalveameti peadirektorile;
 - 5.4.2. Kaitsepolitsei ameti peadirektorile;
 - 5.4.3. Päästeameti peadirektorile;
 - 5.4.4. Häirekeskuse peadirektorile;
 - 5.4.5. Sisekaitseakadeemia rektorile;
 - 5.4.6. Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse peadirektorile;

- 5.4.7. teistele ministeeriumi ja ministeeriumi valitsemisala asutuste teenistujatele erandkorras asutuse juhi või tema määratud isiku kirjalikul loal. Kirjalik luba peab sisaldama lisaks punktides 5.2.1. – 5.2.3. loetletud tingimustele viidet asutusesisesele vastava kategooria sõiduauto kohta kehtestatud kulupõhisele hinnakirjale, mille alusel hüvitab kasutaja asutusele sõiduauto kasutamise kulud.
- 5.5. Sõiduauto kasutamisel teenistusülesandega mitteseotud tegevuseks, tuleb järgida tulumaksuseadusega kehtestatud tingimusi.
- 5.6. Sõiduki kasutamine teenistussuhte peatumise ajal on keelatud, v.a erakorralise teenistusülesande täitmiseks.
- 5.7. Arestitud või asitõendiks võetud sõiduki kasutamine on keelatud.
- 5.8. Konfiskeeritud sõidukit on lubatud kasutusele võtta olemasoleva sõiduki asendamiseks järgmistel juhtudel:
- 5.8.1. väljaõppe ja koolituse läbiviimine;
 - 5.8.2. jälitustegevuse toetamine, teabe kogumine ja isikute kinnipidamine;
 - 5.8.3. isikukaitse teenuse toetamine;
 - 5.8.4. tugitegevuse teenuse toetamine, sh:
 - 5.8.4.1. üldsõiduki asendamine M1-kategooria sõiduautoga, mille keretüübiks on Transpordiameti liiklusregistris märgitud „mahtunivarsaal“ või N1-kategooria kaubikuga;
 - 5.8.4.2. eriotstarbelise sõiduki asendamine.
- 5.9. Konfiskeeritud sõiduki, hariliku väärtusega 30 000 eurot või rohkem, kasutusele võtmine tuleb kirjalikult kooskõlastada varade asekanstleriga.
- 5.10. Üldsõiduki ühiskasutamise võimaldamisel lähtutakse korra lisast 1.
- 5.11. Vajadusel reguleeritakse sõiduki kasutamise täpsem kord asutusesiseselt.

6. Toimepidevuse tagamine

- 6.1. Sisepõlemismootoriga sõiduki tagastamisel püsivasse parkimiskohta, peab olema tagatud kütusepaagi jääk vähemalt ½ sõiduki kütusepaagi maksimaalsest mahust.
- 6.1.1. Nädalavahetusele või riigipühale eelneva tööpäeva lõpuks peab sisepõlemismootoriga sõiduki, muuhulgas sõiduki, mida nädalavahetusel või riigipühale ei kasutata, kütusepaak olema täis.
- 6.2. Täiselektrilise ja pistikhübriidsõiduki tagastamisel püsivasse parkimiskohta, peab sõiduki ühendama sobiva laadimispunkti.

7. Sõiduki tuvastamine

- 7.1. Sõiduki parkimisõiguse tõendamiseks, ministeeriumi valitsemisala asutuse kütusetanklate kasutamiseks ja kriisiolukorras elutähtsate teenuste osutajatele mõeldud kütusetanklatele ligipääsu tagamiseks, väljastatakse sõidukipõhiselt sõiduki tuvastamise kaart. Kaardi näidis on esitatud korra lisa 2.
- 7.2. Sõiduki tuvastamise kaardi väljastamise ja haldamise täpsem kord reguleeritakse asutusesiseselt.

8. Isikliku sõiduki kasutamine teenistusülesande täitmisel

- 8.1. Asutusel on lubatud hüvitada teenistujale teenistusülesande täitmiseks kasutatud isikliku sõiduki kasutamisel tekkinud kulusid. Hüvitamisele ei kuulu teenistuja elukohast isikliku sõidukiga põhitöökohale sõitmisega tekkinud kulud.
- 8.1.1. Teenistusülesande täitmisel isikliku sõiduki kasutamise kohta arvestuse pidamisel ja kulude hüvitamisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 14. juuli 2006. a määrusest nr 164 „Teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel isikliku sõiduauto kasutamise kohta arvestuse pidamise ja hüvitise maksmise kord“.

- 8.1.2. Lähetuses isikliku sõiduki kasutamisel hüvitatakse vaid lähetusega otseselt seotud kulud Vabariigi Valitsuse 19. detsembri 2012. a määruses nr 112 „Ametniku teenistuselähetusse saatmise, lähetuskulude hüvitamise ning päevaraha maksmise tingimused ja kord ning päevaraha määr“ ja Vabariigi Valitsuse 25. juuni 2009. a määruses nr 110 „Töölähetuse kulude hüvitiste maksmise kord ning välislähetuse päevaraha alammäär, maksmise tingimused ja kord“ kehtestatud tingimustel ja piirmäärade alusel.
- 8.2. Asutus ei hüvita isikliku sõiduauto kasutamise kulusid, kui teenistujal on võimalik ja otstarbekam kasutada teenistusülesande täitmiseks asutuse sõidukit.

9. Sõiduki haldamine ja kasutamise üle arvestuse pidamine

- 9.1. Ministeeriumi ja tema valitsemisala asutuste ning Päästeametiga tsiviilõigusliku lepingu sõlminud vabatahtlike päästeorganisatsioonide omandis või valduses olevate sõidukite, v.a punktis 1.3. nimetatud sõidukid, haldamine ning kasutamise üle arvestuse pidamine toimub elektrooniliselt infosüsteemis Sõiduk (edaspidi *infosüsteem*). Infosüsteemi pidamise, juurdepääsu ja kasutajate haldamise kord sätestatakse ministeeriumi kantsleri käskkirjaga.
- 9.2. Kasutusele võetud konfiskeeritud sõiduk kajastatakse infosüsteemis vastava märkega. Selgelt peab olema tuvastatav sõiduki kasutusala.
- 9.3. Infosüsteemi sisestatakse sõiduki põhiselt hiljemalt iga kalendrikuu 15. kuupäevaks sellele eelnenud kuu kohta vähemalt järgmised andmed:
- 9.3.1. sõiduki läbisõidumõõdiku alg- ja lõppnäit;
 - 9.3.2. sõiduki kasutamise algus- ja lõppaeg;
 - 9.3.3. tangitud kütuse või elektri kogus;
 - 9.3.4. kasutatud kütuse või elektri kogus.

10. Sõiduki võõrandamine ja kõlbmatuks tunnistamine

- 10.1. Sõiduk võõrandatakse ja tunnistatakse kõlbmatuks riigivaraseaduse alusel ja kooskõlas ministeeriumi riigivara valitsemise korraga.
- 10.2. Sõiduki võõrandamisel või kõlbmatuks tunnistamisel peab olema üldjuhul täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:
- 10.2.1. sõiduk on muutunud mittevajalikuks;
 - 10.2.2. sõiduk on muutunud taastamiskõlbmatuks;
 - 10.2.3. sõiduki remont ei ole majanduslikult otstarbekas;
 - 10.2.4. sõiduki läbisõit on vähemalt 300 000 km;
 - 10.2.5. sõiduki eeldatav kasuliku eluea määr on täitunud.
- 10.3. Sõidukite eeldatavad kasuliku eluea määrad on sätestatud Siseministeeriumi valitsemisala raamatupidamise sise-eeskirjas.
- 10.4. Sõiduki võõrandamise või kõlbmatuks tunnistamise taotluse esitamisel peab olema juurde lisatud sõiduki tehnilise seisukorra hinnang.
- 10.5. Punktides 10.2.1. – 10.2.4. sätestatud tingimuste mitteesinemisel kooskõlastatakse erijuhud asekanteriga.

11. Käskkirja rakendamine

- 11.1. Ministeerium ja tema valitsemisala asutused viivad oma sõidukite kasutamist puudutavad korrad käskkirja nõuetega vastavusse käskkirja allkirjastamisest kolme kuu jooksul.
- 11.1.1. Korra punktis 7 kirjeldatud sõiduki tuvastamise kaardi rakendamisele eelnevalt lähtutakse seni kujunenud praktikast.
- 11.2. Käesoleva korra täitmist kontrollib ministeeriumi varahaldusosakonna transportvara valdkonna juht.

12. Käskkirja kehtetuks tunnistamine

Tunnistan kehtetuks kantsleri 17. septembri 2019. a käskkirja nr 1-5/82 „Siseministeeriumi valitsemisala maismaasõidukite kasutamise kord“.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Miilits
kantsler

Lisas 1: Ühiskasutusse antud sõidukite kasutamise tingimused

Lisa 2: Sõiduki tuvastamise kaart